

පසුබැම පරම්පරාවක්ම පැවතිය හැකි යයි එංගලන්ත මහ බැංකු අධිපති අනතුරු අඟවයි

Downturn to continue for a generation, Bank of England governor warns

නික් බිම්ස් විසිති
2012 ඔක්තෝබර් 24

එංගලන්ත මහ බැංකු අධිපති මර්වින් කිං මෙතෙක් පලකර ඇති සිය පැහැදිලිම අනතුරු ඇඟවීම තුළ ගෝලීය මූල්‍ය අර්බුදයේ බලපෑම දශක ගනනාවක් අල්ලා සිටිනු ඇතැයි පැවසීය. ලේමන් බුදර්ස් බිඳ වැටීමේ තැන් පටන් සිව් වසරකට වැඩි කාලයක් ගතවෙමින් තිබිය දී මූල්‍ය හා ආර්ථික දැක්ම ලෝකය පුරාම එක දිගට නරක අතට හැරෙමින් තිබේ.

23දා සවස වෙල්සයේ කාඩ්ග්හි දී පැවැත්වූ කතාවක දී කිං, “අක්‍රමික” ප්‍රසාරනයේ අවධියකට පසුව වර්ධනය වන වෙළඳ හිඟයන්, ඉහල යන නය මට්ටම් හා බිඳ වැටෙන බැංකු ක්‍රම හමුවේ “ලෝකය පුරා දියුණු ආර්ථිකයන් දැවැන්ත ප්‍රතිව්‍යුහකරනයකට මුහුණපා සිටින” බව පැවසීය. මාරුවන පරිමාවෙහි අර්ථය, ශ්‍රම බලකායට එක්වන පරම්පරාවක්ම “එහි සෙවනැල්ල යට දීර්ඝ කාලයක් ජීවත්වනු ඇති බවයි.”

පසුගිය වසර පුරා “ආර්ථික ආකාසය අඳුරු වී තිබේ” යයි කිං අනතුරු ඇඟවීය. යුරෝ කලාපයෙන් ඇදී එන වලාකුළු පහව ගොස් නැති අතර චීනය, බ්‍රසීලය හා ඉන්දියාව යන විශාලතම “නැඟී එන ආර්ථිකයන් තුන” පසුබැමක් අත් විඳින තතු හමුවේ අලුත් වලාවන් නැඟී එයි. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ නවතම ප්‍රක්ෂේපනයන්ට අනුව මේ වසරේදී යුරෝපීය ආර්ථිකයන් 10ට නොඅඩු ගනනක නිමැවුම පහත වැටෙනු ඇත.

තමන් මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය හා මුදල පාලනය කරන්නේය යන කාරනය තිබිය දී ම බ්‍රිතාන්‍ය, යුරෝපයේ සිදුවෙමින් තිබෙන ක්‍රියාවලීන්ගෙන් ස්වාධීන නැත. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය දෙවසරකට පෙර පැවතියාට වඩා යාන්තමින් ඉහල නැඟ ඇත ද 2007ට පෙර ක්‍රියාත්මක වූ ධාරාවන් ට වඩා සියයට 15කට අඩුවෙන් පවතියි.

ලෝකය පුරා අනෙකුත් මහ බැංකු මෙන්ම එංගලන්ත මහ බැංකුව ද සිය පොලී අනුපාතය

ඉතිහාසයේ අවම අගයකට පහත හෙලා ඇති අතර ආර්ථිකයට මුදල් එන්නත් කිරීමේ අටියෙන් පවුම් මිලියන 350ක මූල්‍ය වත්කම් මිලට ගෙන තිබේ. මෙම පිලිවෙත “ප්‍රතිව්‍යුහකරනයේ” පරාසය ලිහිල් කරනු ඇත ද එය අනියම් කාලයක් පවත්වාගත නොහැකිවන අතර “පෞද්ගලික අංශයේ වියදම් උත්තේජනය කිරීමේ හැකියාවට සීමාවන් පවතින්නේයයි” කිං අවධාරනය කළේය.

“දිගු කාලයේදී දේශීය වියදම් වෙතින් අපගේ ආර්ථිකය, අපගේ වෙළඳ හිඟය අඩුකරන නිර්යාත දෙසටත්, අපගේ නය ගෙවාදැමීමේ හා ජාතික ඉතිරිකිරීම් හා ආයෝජන ඉහල නැංවීමේ දිසාවටත් ප්‍රති තුලනය කල යුතුය.” මෙම සිරුරුමාවේ ඇඟවුම් ගැන කිං කතා නොකල නමුත් එහි අර්ථය වන්නේ, බ්‍රිතාන්‍ය ධනවාදය ජාත්‍යන්තරව වඩා තරඟකාරී කිරීමේ අටියෙන් තවදුරටත් ජීවන තත්වයන් සැලකිය යුතු තරම් පහල දැමෙනවාය යන්න යි.

වත්මන් ප්‍රතිපත්තියේ “පරස්වාචකය” වන්නේ, හෙට දවසේ පිරිවැය අද දිනය කරා ගෙන ඒමට දරන උත්සාහය, අනාගතයේ ආර්ථිකය තවදුරටත් උත්තේජනය කිරීම පිනිස වඩාත් විශාල උත්තේජනයන් අවශ්‍ය වන්නේය යන්නයි. “පසුබැමකට තුඩුදෙන සාධක දිගු කලක් පවතින කල අඛන්ඩ උත්තේජක එන්නත් සැබෑ ක්‍රියාකාරීත්වයේ මට්ටම තිරසාර කිරීමට පමනක් සෑහෙන්නේ ය. නිසැකව ම මෙය අනියම්ව පවත්වාගෙන යා නොහැකි ය.”

අර්බුදයට පූර්වයෙන් සිදුකල ආයෝජන දැන් ලාභදායී නොවන්නේ ය. පහත් වත්කම් අගය නය මට්ටම් ඕනෑවට වඩා ඉහලින් පෙන්නවන අතර “වානිජ්‍ය විදිවල තිබුණු සාප්පු පේලි 1000ක් පමන වසරේ පලමු භාගය තුල වැසී තිබේ” යයි කිං පැවසීය.

නය ඉහලට පිම්බී තිබීම, නය අවමකර ගැනීම නැත්නම් “වත්කම් විකිනීමේ” ක්‍රියාවලිය විශේෂයෙන්ම, බැංකු ක්ෂේත්‍රය තුල පැතිර තිබීම නිසා අලුතෙන් නය දීම සීමාවී තිබේ. බැංකු ද්‍රවශීලතා වත්කම් වලින් පිරි

තිබුණ ද ප්‍රාග්ධන හිඟයකට මුහුණපා සිටියි. “හරියට ම 2008දී මෙන්, ලෝකයේ බොහෝ කොටස් තුළ බැංකු පද්ධතියේ ප්‍රශ්නීකරණ හිඟයේ පරිමාව පිලිගැනීමට දැඩි අකැමැත්තක් පවතියි,” කිං පැවසීය.

නය ආපසු ගෙවිය හැකියයි මවාපෑම දිගු කලක් පවත්වා ගැනීම නිසා 1930 ගනන්වල “වැරදි” පුනර්කරනය වීමේ අන්තරායක් පවතියි. “තවදුරටත් සිදුවිය හැකි පාඩු, වත්කම් අගයේ සැලකිය යුතු කපාහැරීම් වලට තුඩුදෙන බවත්, ඔවුන්ගේ මූල්‍ය ක්‍රම ප්‍රති ප්‍රාග්ධනීකරණයේ අවශ්‍යතාවයත් නය හිමියන් විසින් පිලිගත යුතුය.”

කිං ගේ අනතුරු ඇඟවීම්, “ප්‍රමාණාත්මක ලිහිල් කිරීම්” ගෝලීය ආර්ථිකය නගා සිටුවීම සඳහා ලබාදී ඇත්තේ සුලු දායකත්වයක් නැත්නම් දායකත්වයක් කොහෙත්ම ලබාදී නැතැයි යන කාරනය පිලිබඳව නිකුත් වී ඇති අනතුරු ඇඟවීම් මාලාවකින් එකක් වන අතර එය සැබවින්ම 2008 අර්බුදයටත් වඩා විශාල නව මූල්‍ය අර්බුදයක් සඳහා කොන්දේසි නිර්මාණය කල හැකි බව ඇඟවුම් කරයි.

ෆින්ෂන්ස් ටයිම්ස් මාධ්‍යවේදිනියක වන හැනි සෙන්ඩර් 19෫෦ සඳහන් කල පරිදි, බෙන් බර්නාන්කේ හා අනෙකුත් නිලධාරීන් සිය “ප්‍රමාණාත්මක ලිහිල්කිරීම්” වැඩසටහනේ සාර්ථකත්වය හුවා දැක්වූව ද “පුලුල් ආර්ථිකයේ ප්‍රකෘතියක් හා ආර්ථිකය පිලිබඳව බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි කිසියම්ම ප්‍රගතියක් අතර සම්බන්ධයක් පිලිබඳව හෝ ප්‍රබල හෝඩුවාවක් ඇත්තේ නැත.”

“ප්‍රමාණාත්මක ලිහිල්කිරීමේ” තුන්වන වටය මගින් අවුලුවනු ඇතැයි සැලකෙන ආර්ථික ක්‍රියාකාරිත්වයක් තවමත් “දකින්නට නැතුවා” පමනක් නොව, එහි බලපෑම පිලිබඳ සලකුණු “දැනටමත් මැකී යමින්” තිබේ.

“තුන්වන කාර්තුවේ ප්‍රාග්ධන වියදම්වල වැටීමෙන් අදහස් කරන්නේ ෆෙඩරල් මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්තිය ව්‍යාපාරික ආයෝජනයන් සඳහා මොනම වාහකයක් හෝ වී නැති බවයි,” ඇය සඳහන් කලාය.

මහ බැංකු පිලිවෙත, දිගු කාලීන ආර්ථික ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑ හැකිය යන බියක් ද පවතියි. ජපාන මහ බැංකුවේ අධිපති මසාකි ෂිරකාවා මේ මස මුලදී “අසාධාරණ ගෝලීය ලිහිල් කිරීමේ පිලිවෙත 2000 ගනන්වල දැවැන්ත නය බුබුලක නැඟීමට බලපෑ වාතාවරනය සමග සමාන්තරව ගමන් කරයි,” යනුවෙන් අනතුරු ඇඟවීය.

එක්සත් ජනපදය තුළ “තෙත බරිත නය වෙලදපොළවල් හා කොරගසන ආර්ථිකය” අතර සම්පූර්ණ ප්‍රතිවිරෝධය සමග හටගත් 2007 තත්වයන් කරා කසල බැඳුම්කර වෙලදපොළ යළි අවතීර්ණ වී ඇති බව සෙන්ඩර් පැහැදිලි කලාය. ඔක්තෝබරයේ පලමු සති දෙකේ දත්ත, මධ්‍යය තුළ සංවිධානය වී ඇති ඉහල ප්‍රතිලාභ සහිත මෙන්ම, ව්‍යාපාර වස්තු සඳහා නය සපයන වෙලදපොළවලට ද ප්‍රතිමූල්‍යකරනය සඳහා ආයෝජන ආයතන මගින් වාර්තාගත නය සැපයුමක් කර තිබෙන බව පෙන්වයි. “එම සංඛ්‍යා, ෆෙඩරල් මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්තිය මගින් විශේෂයෙන්ම තැන්පතු කරුවන් වන කුටුම්භයන් හෝ ව්‍යාපාරික සමාගම් වලට වඩා පෞද්ගලික ව්‍යාපාරවස්තු සමාගම් ලොකුම වාසි සලසාගෙන ඇති තරම සලකුණු කරයි.”

“ප්‍රමාණාත්මක ලිහිල්කිරීමේ” වැඩපිලිවෙලෙහි අනෙකුත් විවේචකයින් පෙන්වා දෙන්නේ, එහි එක් බලපෑමක් වශයෙන් ඉහල නඟින වත්කම් මිලගනන් වලින් වාසි ලැබීමේ හැකියාව ඇති ධනවතුන්ට වාසි සලසන අතර දුගීන් මත බෙහෙවින් බලපාන මූලික පාරිභෝගික භාණ්ඩ මිල ඉහලට තල්ලු කරන බවයි.